

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy, uzupełniającej postanowienie ustawy krajowej z dnia 20. marca 1874. Nr. 29. Dz. u. kr. o założeniu i wewnętrznem urządzeniu ksiąg hipotecznych.

Wysoki Sejmie!

Uważając potrzebę uregulowania sprawy wpisów hipotecznych w wypadkach wydzielania pewnych części gruntów z posiadłości tabularnych i tworzenia nowych ciał tabularnych jako też w wypadkach przenoszenia gruntów rnsykalnych do księgi tabularnej za bardzo nagłą, postanowił Wydział krajowy przedłożyć tę sprawę ponownie Wys. Izbie. Wydział krajowy pozostaje jednak przy swoim pierwszym projekcie na ostatniej sesji Wys. Sejmowi przedłożonym — mianowicie co do nstanowienia cenzusu podatkowego w kwocie 100 zł., od którego zawisłem ma być tworzenie nowych ciał tabularnych — albowiem sądzi, iż projektowana ustawa zgadzać się powinna z zasadniczemi postanowieniami ustawy z 20. marca 1874 Nr. 29 dz. u. kr. a tem samem odpowiadać tendencyom krajowej ordynacyi wyborczej.

Wprawdzie przez przyjęcie minimum cenzusu podatkowego w kwocie 100 zł. stracą na znaczeniu ustawy krajowe z 26. czerwca 1887 Nr. 46 i 47, nadające posiadaczom nie należących do związku gminy dóbr tabularnych, od których roczną należytość podatków realnych wynosi przynajmniej 25 zł. (przy wyborach powiatowych podatków bezpośrednich) a mniej niżeli 100 zł. uprzywilejowane prawo wyboru do Sejmu i do Reprezentacyi powiatowych, — straci także na znaczeniu i nowella z 21. marca 1888 Nr. 41 do ustawy o obszarach dworskich -- albowiem w przyszłości takie ciała tabularne z przywilejem bezpośredniego głosowania lub też z przywilejem należenia do obszaru dworskiego nie będą już mogły więcej powstawać; z uwagi jednak

Alegat ¹/₁₀ iż c. k. Rząd na niższy cenzus podatkowy, jak to zresztą dołączona w odpisie ¹/₁₀ odezwa c. k. Prezydium Namiestn. z 8. marca 1893 l. 2332 ponownie stwierdza, zgodzić się nie chce, Wydział krajowy nie znajduje innego sposobu załatwienia tej kwestyi, jak przez zamieszczenie w ust awie owego minimalnego cenzusu podatkowego w kwocie stu zł.

Wydział krajowy niemoże również uważać za wskazane, ażeby w ustawie nie była przyjęta żadna stała podstawa, mająca decydować o powołaniu nowego ciała tabularnego; wymaga bowiem tego interes stron samych, iżby nabywając jakąś część dóbr tabularnych, wiedziały już z góry, jakie także nabędą prawa polityczne — wymaga tego zresztą ścisłość i jasność ustawy, iżby wszelka dowolność i wątpliwość w jej wykonaniu i interpretowaniu była wykluczona. Tymi względami powodowany Wydział krajowy ponawia swój pierwotny projekt i wnosi:

Aleg. 2.

Wysoki Sejm raczy załączony projekt ²/ uchwalić.

Lwów dnia 21. kwietnia 1893,

Marszałek krajowy :

Sanguuszko w. r.

Sprawozdawca :

Dr. Józef Wereszczyński w. r.

Członek Wydziału krajowego.

O d p i s

Odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 8. marca 1893. L. 2332,
do Wydziału krajowego we Lwowie.

Odnośnie do cennej odezwy z d. 30. października 1892, l. 23.150, mam zaszczyt zawiadomić Świetny Wydział krajowy, że Jego Eksc. Pan Minister spraw wewnętrznych w porozumieniu z Jego Eksc. Panem Ministrem sprawiedliwości, oznajmił reskryptem z d. 24. z. m., l. 611/M. J. w przedmiocie prawnego uregulowania wpisów hipotecznych posiadłości tabularnych w Galicyi co następuje:

Na zapytanie Świetnego Wydziału krajowego, czy c. k. Rząd nważa wspomniany w reskrypcie ministeryalnym z d. 9. kwietnia 1891, l. 1.512/M. J. (intymowanym odezwą tutejszą z dnia 28. kwietnia 1891, l. 3.847/pr.) cenzus podatkowy co do wymaganej do utworzenia nowego wykazu hipotecznego w księgach tabularnych rocznej należitości rządowych podatków realnych w kwocie nie niższej jak 100 zł. a. w. jako warunek konieczny, lub czy zgodziłby się na niższe minimum podatkowe a w danym razie w jakiej kwocie, oznajmił Jego Eksc. Pan Minister, że odpowiedź w tej mierze zawiera końcowy ustęp powołanego reskryptu Ministeryalnego, w tym mianowicie kierunku, że jeżeli cenzus podatkowy w ustawie będzie przyjęty, nie należy w żadnym razie schodzić niżej minimum podatkowego w kwocie 100 złr. a. w.

Co się zaś tyczy pytania, czy w przyszłym projekcie ustawy, który Świetny Wydział krajowy wnieść zamierza, wykluczyłyby można wogóle zamieszczenie cenzusu podatkowego, to pod tym względem ze strony Rządu nie będzie zachodzić żadna przeszkoda, jeżeli Świetny Wydział krajowy przyjętą w §. 1 dawniejszego projektu potrzebę przyzwolenia Namiestnictwa i Świetnego Wydziału krajowego w nowym projekcie zatrzyma.

D. u. s.

U s t a w a

z dnia uzupełniająca postanowienia ustawy krajowej z dnia 20. marca 1874. Nr. 29. dz. u. kr. o założeniu i wewnętrznem urządzeniu ksiąg hipotecznych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam :

§. 1.

Dla części składowych, wydzielonych z posiadłości tabularnej, może być osobny wykaz hipoteczny utworzony w księgach tabularnych, jeżeli roczna należitość w podatkach rządowych realnych z tych części najmniej 100 zł. w. a. wynosi, a strona w odnośnem podaniu tabularnem przedłoży dowód, że c. k. Namiestnictwo i Wydział krajowy zgadzają się na utworzenie takiego wykazu.

W braku powyższych warunków utworzonym będzie dla takich wydzielonych części składowych nowe ciało hipoteczne w księgach gruntowych dla posiadłości nietabularnych.

Gdyby jednak właściciel takiego nowego ciała w przeciągu jednego roku od daty zawarcia odnośnego kontraktu przedłożył zezwolenie c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego na utworzenie z tychże samych części składowych nowego wykazu tabularnego, natenczas powyższe ciało hipoteczne może być na żądanie właściciela przeniesione do ksiąg hipotecznych tabularnych.

§. 2.

O ile zachodzą warunki przewidziane w §. 5. nst. kraj. z dnia 20. marca 1874 Nr. 29 dz. u. kr., mogą być posiadłości tabularne, lub wydzielone części składowe tychże, na żądanie właściciela wcielane albo do innego wykazu hipotecznego posiadłości tabularnej, objętej tą samą księgą gruntową, albo do wykazu hipotecznego księgi gruntowej dla posiadłości nietabularnych tejże samej gminy katastralnej, a to z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 6. lutego 1869 Nr. 18 dz. p. p.

Pod tymi samymi warunkami mogą posiadłości nietabularne lub wydzielone z nich części składowe wcielone być do wykazu hipotecznego posiadłości tabularnej, jeżeli będzie wykazaniem, iż równocześnie z tem wcieleniem lub też wcześniej wydzieloną została z tejże posiadłości tabularnej taka część, z którejby roczna należność w podatkach rządowych realnych nie wynosiła o wiele niższej kwoty od tej, jaka przypada z posiadłości nietabularnej, wcielić się mającej.

Przed zezwoleniem na żądane wcielenie sąd właściwy zasięgnąć ma opinii c. k. Namiestnictwa i Wydziału krajowego.

§. 3.

Posiadłości tabularne, które w myśl ustawy krajowej z dnia 21. marca 1888. Nr. 41. Dz. u. kr. wcielone zostaną do związku gminnego, mają być przez właściwe sądy z urzędu wydzielone z ksiąg hipotecznych, przeznaczonych dla posiadłości tabularnych a przeniesione do ksiąg hipotecznych, obejmujących wykazy posiadłości nietabularnych tej samej gminy katastralnej.

W tym celu zawiadamiać będzie c. k. Namiestnictwo sądy kolegialne o każdym takim prawomocnem wcieleniu posiadłości tabularnej do związku gminnego.

§. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie zaraz po jej ogłoszeniu.

§. 5.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.
